

Επειρήσης Δούτα Βιζβίζη Αιγαίας Σίνας
γιωνταν Λασαρίδη - 422α

Τιμώσα τὴν γενναιόκαρδον Ἀμερικήν, κοι-
τίδα τοῦ Διεθνοῦς ἡμῶν Συμβουλίου, ζητῷ νὰ
σκεφθῶμεν διοι ὅμοιοι τοὺς «Τρεῖς Ἀστέρες»
τοὺς ὄποιοις ὀνόμαζεν ὁ Whitman.

«Ομάδα»—«Ἐξέλιξιν»—«Ἐλευθερίαν»,
Μὲ τὴν τριάδα αὐτήν, εἰκόνα τῆς Ἀρμονίας,

εῦχομαι νὰ συνεργασθῶμεν ὅλα τὰ Ἐθνικὰ
Συμβούλια τοῦ κόσμου, καθὸς καὶ αἱ γυναῖκες
καὶ οἱ ἄνδρες πάσης γνώμας τῆς γῆς, ἐλεύθεροι,
ἡνωμένοι, προοδεύοντες.

Washington D. C. Μάιου 4 1925.

ΕΛΛΗΝΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ

ΑΠΟ ΤΑΣ ΗΡΩΙΔΑΣ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ
ΥΠΟ ΕΛΠΙΝΙΚΗΣ Μ. ΣΑΡΑΝΤΗ

ΜΙΑ ΗΡΩΙΞ ΘΡΑΞΑ

ΔΟΜΝΑ ΒΙΖΒΙΖΗ

Ο κ. Λαμέρας, δι μετά τόσης θέρμης μνη-
μονεύσας ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ «Παρονασοῦ» τὰς
ἡρωΐδας τῆς Ἐπαναστάσεως, ἐλλησμόντες νὰ
μνημονεύσῃ τὴν ἡρωΐδα τῆς Θράκης, τὴν Δόμναν
Βιζβίζην.

Εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῆς «Journal
des Hellènes» τῶν Παρισίων, τὸ ἐκδόθεν
ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τῆς Ἐκανονετηρίδος τῆς
Ἐπαναστάσεως, δι κ. Κ. Ράδος, καθηγητῆς τῆς
Ιστορίας ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ καὶ
Πρόεδρος τῆς Ιστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ε-
ταιρείας, γράφει διὰ τὴν Δόμναν Βιζβίζη τὰ
κάτωθι :

»Η Θράκη προσέφερεν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς
Ἀνεξαρτησίας μίαν ἀπὸ τὰς τέσσαρας μεγάλας
υναῖκας τῆς Ἐπαναστάσεως, τὴν ἡρωΐδαν καὶ
οχεδὸν ἵστην πρός τὴν περίφημον Λασκαρίναν
Μπουμπουλίναν, τὴν Δόμναν Βιζβίζη. Αἱ ἄλλαι
δύο εἶναι ή Ἀστήμο Γκουφά καὶ ή Μανδώνα
Μαυρογένην.

»Η Δόμνα Βιζβίζη ἔγεννήθη εἰς τὴν Αἴγαν
τὸ 1782· τὸ 1821 ἦτο ὑπανδρευμένη καὶ μητέρα
πολλῶν παιδῶν καὶ δι σύγνοις τῆς Βιζβίζης
ἦτο πλούσιος πλοιάρχος. «Οτε ἔβεράγη ἡ ἐπα-
νάστασις καὶ δι Ψαροιανὸς Γιαννίτσης βομβαρδί-
ζει τὸ φρούριον ποὺ ἦτο στὸ νησάκι, ποὺ ἔφρατ-
τε τὸν κόλπον τῆς Αἴγανος, δι Βιζβίζης δὲν συγκρα-
τεῖται πλέον, ἔγκαταλείπει δὲν τὴν περιουσίαν,
παραλαμβάνει εἰς τὸ πλοῖόν του τὴν γυναῖ-
κα του, τὰ παιδιά του, χρήματα, κοσμήματα,

τὰς ἀγίας εἰκόνας καὶ ἐνώνεται μὲ τοὺς Ψαροια-
νοὺς καὶ λαμβάνει μέρος εἰς τὸν βομβαρδισμὸν
τοῦ φρουρίου τοῦ κόλπου. Ἐκεῖ ἡ Δόμνα λαμ-
βάνει τὸ βάπτισμα τὸν πυρός. Καὶ ἀπὸ τότε θὰ
ἰδῆτε εἰς τὸν παταλόγον τοῦ Ἐλληνικοῦ στό-
λον «Μοῖρα Ψαροῦν, πλοῖα τόσα, ἔνα τῆς Αἴγ-
ανού καὶ ἔνα τῆς Αἴγανου». Αὐτὸς εἶνε τὸ βρίκι
τοῦ Βιζβίζη καὶ τῆς Δόμνας.

Καὶ βλέπονταν τὸ Αἰγαίνικο βρίκι στὸν Βόλο
καὶ οτην Νέαν Τσέλα. Οἱ ἀρματωλοὶ ἀπὸ τὴν
Φιλιάτιδα πετυπούνται μὲ τοὺς Τούρκους τοῦ
Ζειτούν καὶ πρέπει νὰ ἀποσυρθοῦν μέχρι τῆς
Αγίας Μαρίνας, ἀπέναντι τῶν Θεομούλων.
Ο πλοίαρχος Βιζβίζης τρέχει μὲ τὸ πλοῖόν του
εἰς βοήθειαν των κοι μὲ τὰ δέκα ἔξι κανόνια
βομβαρδίζει τὸν Τούρκον, δύο γολέταις λαμ-
βάνονταν μέρος εἰς τὴν μάχην. 'Αλλ' δι Βιζβίζης
σκοτώνεται καὶ ἡ μάχη ἔξαπλουσθεῖ σφοδρά·
τότε ἀναδεικνύεται δι ἡρωϊσμὸς τῆς Δόμνας·
διατάσσεται νὰ κατεβάσουν εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοί-
ου τὸν νεκρὸν τοῦ συζύγου της καὶ τὰ παιδιά της
καὶ αὐτὴ ἀνεβαίνει εἰς τὴν σκοπιάν καὶ ἀπ' ἐκεῖ
διευθύνει, πλησιάζει πρός τὴν ξηράν, οἱ κανο-
νιαῖς πέφτουν ἐπάνω στοὺς Τούρκους καὶ οἱ ἀρ-
ματωλοὶ ἐπιβιβάζονται καὶ σώζονται.

Μετά, πηγαίνει εἰς τὴν Χαλκίδα, εἰς τὸν
Ισθμὸν τῆς Εὗροιας, ἔχει ἐντολὴν νὰ ἀποκλείσῃ
τὸ στενό, ἀγρυπνεῖ πολλὰς νύκτας εἰς τὸν λιμένα
τῆς Αύλιδος, ὅπου ἡ σκιὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος
θεωρεῖ μὲ ἐνχαράστηση τὰ νέα Ἐλληνικὰ πλοῖα.

»Η Δόμνα κανονιοβολεῖ τὰ στενά, δοσάκις δι
Ομέρη πασᾶς θέλει νὰ περάσῃ εἰς τὴν Στερεάν

η ΣΗΜ. «Ελλην.»—Μαντώνα.

Έλλαδα. Τὸ σημειώνει δὲ Φιλήμων, ὡς καὶ δὲ Σπηλιάδης εἰς τὰ Ἀπομνημονεύματα του, ἐπίσης καὶ δοιοι οἱ χρονογράφοι τῆς Ἐπαναστάσεως ἔξυμνον τὴν ἀνδρείαν τῆς Δόμνας Βιζβίζη. «Οἱ Φιλήμων τὴν συγκρίνει πρὸς τὴν Μπονμπουλίναν: «Ἡ σύζυγος τοῦ πλοιάρχου Βιζβίζη, λέγει, ἀνεδείχθη ἡρωΐς, φρονευθέντος τοῦ συζύγου της, δόπτες ἀνέλαβεν ὡς ἄνδρας τὴν διοίκησιν τοῦ πλοίου».

«Οἱ αἱ συναντήσεις τοῦ Ὀδυσσέως Ἀνδρούτσου, ἀπεσταλμένου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ τουρκοφάγου στρατηγοῦ Νικήτα, ἐγένοντο ἐπὶ τοῦ πλοίου τῆς Δόμνας, ἡ δοπίσια ἐγένετο γνωστῇ καὶ εἰς τὸ ἔξωτερον.

«Οτε δὲ σφραγίδης Roche ἥλθεν εἰς τὴν Ἑλαδα ἐκ μέρους τοῦ Γαλλικοῦ κομιτάτου διὰ νὰ φέρῃ εἰς τὴν Γαλλικὴν πρωτεύουσαν τὰ παιδιὰ τῶν μεγάλειτέρων διπλαρχηγῶν τῆς Ἐπαναστάσεως, ἔξητησε καὶ τὸν νῦν τῆς Βιζβίζη, ὁ δοπίος μετέβη εἰς τὴν Γαλλίαν μὲν τὰ παιδιὰ τοῦ Κανάρη, Παπανικολῆ, Γιαννίτση, Βότσαρη καὶ Παλάσκα.

«Οἱ Βιζβίζης ἦτο δὲ ὡραιότερος ὅλων μὲ τὴν λευκή του φουστανέλλα, ἡ Κα Recamier τὸν λέαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν της ὡς καὶ ἡ δού-

κισσα d' Abrantés, ἥτις καὶ ἐκανχάτο διὰ τὴν ἑλληνικὴν της καταγωγὴν. Εἰκόνες τοῦ νιοῦ τῆς Δόμνας ἐπωλήθησαν ἀπανταχοῦ τῆς Γαλλίας πρὸς ὅφελος τοῦ Ταμείου πρὸς παροχὴν πολεμιοφόδιων εἰς τοὺς Ἑλληνας πολεμιστάς.

Τὸ ιστορικὸν καὶ ἐθνολογικὸν μουσεῖον Ἀθηνῶν διατηρεῖ εἰνδιαβῶς εἰκόνα αὐτοῦ, ὅπου εἶναι χαραγμένοι οἱ λόγοι, τοὺς δοπίους ἀπρόθυνεν ἡ Δόμνα εἰς τὸν νῦν της ἀναχωροῦντα: «Θεμιστοκλῆ, θὰ ἀνατραφῆς καὶ θὰ μορφωθῆς διὰ τῆς Γαλλικῆς γενναιοδωρίας, πιθανῶς νὰ ἡμια νεκρὰ ὅταν ἐπανέλθῃς, θὰ ἥσαι τότε μεγάλος, ἔχει στὸ νοῦ σου διτὶ πρέπει νὰ ἐκδικεῖς τὸ πατέρα σου».

Διετήρησεν ἐπὶ τοίᾳ ἐιη πλήρωμα 140 ἀνδρῶν, ἀλλὰ τὰ ὀλκανομικά της ἔξηντικήθησαν καὶ τὸ βρέκιν δὲν ἥδηνατο πλέον νὰ ἀνθέξῃ καὶ νὰ ἔξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ πολέμου, ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν υπέροχησις, εἰς τὴν δοπίαν τὸ παρέδοσες ἡ Βιζβίζη, τὸ μετέτρεψεν εἰς πυρπολικὸν καὶ μὲντο, κατὰ τὸν Φιλήμονα, ἐκαυσαν τὸ 1824 τὴν Τούρκικη φρεγάδα τοῦ Χαζενέ Γκεμιστή.

«Η Δόμνα ἀπέθανε στὴν Σύρο.

Η κα HARRY HODGKINSON

Γυναικες δημοτικοι
σύμβουλοι. Η κ. Harry Hodgkinson είναι η
πρώτη Ινδή, που έξελέ-

γηκε δημοτική σύμβουλος στὸ δῆμο Βομβάης τῶν Ινδιῶν.